

DZIESMUVARA

PROGRAMMA

LATVIJAS ŪNIVERSITĀTES STUDENTU BIEDRĪBAS

**DZIESMU VARAS
KONCERTS**

LATVIJAS ŪNIVERSITĀTES AULĀ

1938. GADA 7. MAIJĀ PLKST. 20

Dirigents ĀDOLFS ĀBELE

**Piedalās Adele Pulciņa-Karpa (soprāns)
Nikolajs Vanadziņš (ērģeles)**

Rīgā, Puškina ielā 12.

**MOTTO: Mēs vienoti dziesmā,
Šai cēlajā varā;
Mūsu mērķi un centieni —
Latvju garā.**

I.

- J. VĪTOLS . . . . . Varoņa sirds
 A. KALNIŅŠ . . . . . *Sila ziedu vainadziņš
 (*Veltījums Ā. Ābelem*)
 J. GRAUBIŅŠ . . . . . Dabai
 J. KALNIŅŠ . . . . . Pasaka par Piķamici
 J. KALNIŅŠ . . . . . Apsniegošā pilsēta
 (*Veltījums Ā. Ābelem*)

II.

- J. GRAUBIŅŠ . . . . . Nāves ējas
 (*Veltījums Dziesmuvarai*)
 J. SIBELIUSS . . . . . Sirds dziesma
 J. ZĀLĪTIS . . . . . Jau no bērnu dienām
 ROŽÉ-DIKĀSS (ROGER-DUCASSE) **Alma Redemptoris Mater
 (*Motete korim, soprānam un ērģelēm*)

III.

- M. SĀRS . . . . . **Uguns kūrējai
 E. MELNGAILIS . . . . . Ai, kalniņu zeltenīte
 E. MELNGAILIS . . . . . Ozolīti, zemzarīti
 A. KALNIŅŠ . . . . . Ko tās kokles gauži skan?
 J. GRAUBIŅŠ . . . . . Kas tur kļiedza?

* Pirmatskaņojums

** Pirmo reizi Rīgā

VAROŅA SIRDS

Ziemeļviesuļi pūta,
 Dega sarkani kāvi,
 Latvija Kalpaku sūta
 Kaņot ar postu un nāvi.

Nāk pār Juglu un Gauju
 Pārspēks no Rīgas — dzen tas
 Drošsīržu jaunekļu sauju
 Līdz pat jūru aiz Ventas.

Visur slazdi un žņaugi,
 Debeši negaisus perē,
 Vilki vien Latvijai draugi,
 Kalpaks tik sauli vēl cerē.

Izirst, kas kopā bij sieti,
 Vīrus kā rūsa grauž skumjas;
 Bet kad dzisuši rieti,
 Sapņi pār grūtsirdīm jumjas.

Dziļnakti runā ar domām
 Kalpaks, kas Latvijai ticēja
 Cauri visgrūtākām lomām;
 Atbild tam Likteņa liecjs:

„Kur gūšu Latvijas spēku?“
 — Pats viņas spēks ja tu tiksī. —
 „Kā celšu Latvijas ēku?“
 — Sirdi ja pamatā liksi. —

„Ziedošu sirdi es savu,
Ziedodams uzvaru gūšu.“
— Un ar Latvijas slavu
Būsi tad saules mūžu!

A. Brigadere

SILA ZIEDU VAINADZIŅŠ.

Visi siki sila ziedi
Dziesmiņām piebiruši;
Ceļamies, mazi bērni,
Novīt sila vainadziņu.

Mūs' bāliņš koklētājs, —
Tam tas sila vainadziņš;
Lai staigāja pār Daugavu
Koklēdams, dziedādams.

*Koņa veltījums Ā. Ābelem Dziesmuvaras
diriģenta 10 gadu darba atcerē.*

DABAI

TeV, kas mani lolojusi
Maigāk nekā mātes rokas,
Kad vēl mazs un vājš es biju;
TeV, kas remdē manas mokas,
Kad es nāku tavā mierā
Dzīļi ievainotu sirdi;
TeV, kas mani vienmēr sveici,
Manu balsi labprāt dzirdi,
Kad es likšms gavilēju; —
TeV lai visas baltās liesmas,
Patī ko man sirdi dedzi,
TeV lai visas manas dziesmas!

J. Jaunsudrabiņš

PASAKA PAR PIĶAMICI

Reiz bija ķēniņš Piķamice,
Kam sauli nesa scepterspice.
Bij viņa valsts kā zaļi mauri,
Tik lieli, ka tiem izskriet cauri
Trīs gados aeroplāns spēja,
Ja nebij pārāk liela vēja.
Reiz logi krēslā bija zili
Un ķēniņš staigāja pa pili.
Bij sācis spriest par zemes gaitu,
Par cilvēkiem un zvaigžņu skaitu.
Viņš sajūtās pat drusku skumīgs
(Varbūt bij mielasts pārāk tumīgs),
Un kaktā rāvās bārdā murkšķot,
Pa galvu domas skrēja spurkšķot
Un zibot ķērās cita citā:
„Kādēļ viss norit tā, ne šitā?!“
Ar pirkstu mutē, tā kā zēniņš,
Tik ilgi nostāvēja ķēniņš,
Bij pārāk grūta lielā mikla,
Līdz atradās aiz zīda tikla,
Ko galma zirneklis bij audis.
Pa āru ilgi kļiedza ļaudis,
Pa malu malām majestāti
Sauc ministri uz augsto rāti.
Pa nakti spožas lāpas jaucas,
Bet Piķamice neatsaucas, —
„Kā varu apsēsties es tronī,
Ja jēgas nav man šaubu joni,
Kas nikni ķeras cita citā, —

Kādēj viss norit tā, ne šitā!“ —
Tā stāvēja viņš līdzigs skalam,
Līdz sakalta un bij pagalam.
Lūk pasaka par Piķamīci.

J. Sudrabkalns

APSNIEGOŠĀ PILSĒTA

Lūk, jau tumšs tiek logs. Pagurst krūtīs,
Lēnums ritmos visos, it kā dzīve miegā...
Un tad pēkšņi viegli zvaigžņo rūtīs,
Palsti staro, — nu jau snieg, patiesi snieg!

Nu ir jāmet viss un jāiet ielās,
Alejās, kur sācies pārslu karnevāls.
Laiks, kā visās pārvērtībās lielās,
Liekas skanam maigi cēls, kā zvans kur tāls...

Esi sveicināta, apsniegošā
Pilsēta, kur jautri namos atspīd guns!
Ak, kā aizslīd dejā apburošā
Gājējs, braucējs kamanās un rejošs suns...

Un nu pagaist rūpju diena visa,
Un nu jāpārsver ir smago domu zelts;
Pārslu miglā atspīdums dažs dzisa,
Draudējums dažs kļuva nevarīgs un velts.

Pārslu straumes liegas, bezgalīgas
Plūst pār pilsētu. Ak, pārslas visu tin!
Dvēslē gaišās mocartiskās stīgas
Atkal atskan, atkal dzied un dzīres svin.

J. Sudrabkalns

NĀVES ĒJAS

Vectēvs dodas apraudzīt
Jauno rudzu sējas.
Ārā rudens saule spīd,
Ausis skan kā ējas

Ē—ē—ē
Ē—ē—ē!

Vectēvs iet un apstājas,
Kājas gurst kā miegā.
Atkrit viņš uz ežmalas,
Klausās balsi liegā.

Ē—ē—ē
Ē—ē—ē!

Acis tikko gaismu vied,
Sirds jau krūtīs stājas.
Ausis it kā pašas dzied,
Skaņas lidinājas.

Ē—ē—ē
Ē—ē—ē!

Vēja šalka drūmīgā
Rudens ziedus paijā.
Aukle sīrmā, mūžīgā
Veco miegā aijā!

Ē—ē—ē
Ē—ē—ē!

K. Skalbe

SIRDS DZIESMA

Nāves birzīs, krēslas birzīs,
Sīku smilšu šūpulītis —
Turp savu bērniņu vedu.

Ies bērniņis, milulītis,
Nāves laukus dziedādams,
Ganīs viņš vejmātes avis.

Tur bērniņis, milulītis,
Ik vakarus aizmigs viegli,
Vejmātes meita to aijās.

Ligos zelta šūpulītis,
Dusēs maigi milulītis,
Klausoties lēliša dziesmā.

Nāves vieta, miera vieta,
Tālu ķildas, ļaunums tālu,
Tālu ir pasaules viltus.

Pēc A. Kivi

JAU NO BĒRNU DIENĀM

Jau no bērnu dienām
Raugās acis, ilgo sirds
Ziemas svētku nakti,
Betlēmes gaišums kur mirdz.

Cejā tālā doties,
Zvaigzne zila rādīs to.
Gavilēm sveic gani
Pagalmā — Gaidīto.

Nakts bāl zvaigžņu vērēs.
Sol's dun, kur marmorā ej —
Klusu, bērna priekšā
Jākrīt ceļos pasaulei.

Jau no bērnu dienām
Betlēmes gaišums kad māj,
Sirdis kūst, asras žūst,
Nakts elpā jūtams, — nāk Pestītājs!

A. Austrijš

ALMA REDEMPTORIS MATER

Laipnā Dievmāte,
Tu esi debesu vārtu vērēja
Un jūras zvaigzne;
Tu palidzi grēkos kritušiem,
Kas piecelties grib;
Tu, kas esi dzemdējusi
Pasaules brīnumu,
Savu svēto Dēlu,
Jaunava būdama pirms un pēc tam,
Saņemdama pasludināšanu no eņģeļa mutes, —
Ave!
Apžēlojies par grēciniekiem,
Āmen.

UGUNS KŪRĒJAI

Mīļa, maza mātes meita
Uguntiņas kūrējai;
Pūt, vējiņ, istabā,
Lai deg liesmas pavardā!

Ja nedega žagariņi,
Ja nedega pagalītes,
Ņem guntiņas aizkuram
Sīkus skalus aizkrāsnē.

Ja nedega siki skali,
Ja liesmiņa neliesmoja,
Sausas niedras paspārnē,
Sausas sūnas sienmalī.

Mīļa, maza mātes meita
Uguntiņas kūrējīņa;
Pūt, vējiņ, istabā,
Lai deg liesmas pavardā!

Igauņu tautas dziesmas atdzejojums

AI, KAIMIŅU ZELTENĪTE

Ai, kaimiņu zeltenīte,
Kam tu augi tik ražena?
Ne man dienu darbiņš tika,
Ne man nakti miedzīņš nāca.

Tautiešam acis dega
Kā raibam vanagam,
Redzēj' mani bāliņos
Kā irbiti rotājam.

Apkārt kalnu saule tek,
Gaŗu dienu gribēdama;
Tālu, tālu tautas jāja,
Smuku meitu meklēdami.

Tautas dziesma

OZOLĪTI, ZEMZARĪTI

Ozolīti, zemzarīti,
Kam tu augi lejīņā?
Meitas tavus zarus lauza,
Kalniņā stāvēdamas.

Laužat, meitas, ko lauždamas,
Galotnītes nelaužat;
Lai palīka galotnīte,
Kur putniem uzņemties.

Tā nebija galotnīte,
Tā puisīša dvēselīte;
Tā puisīša dvēselīte
Žēlabās nomīruša.

Tautas dziesma

KO TĀS KOKLES GAUŽI SKAN?

Ko tās kokles gauži skan
Mīglainā rītiņā?
Ej, māsīņa, skait' bāliņus,
Vai ir visi vietīņā.

Visi ira, visi ira,
Pastariša viena nav.
Pastarītis jūriņā
Baltu putu gabalā.

Cel, Dieviņ, lielu vēju,
Dzen putiņas maliņā.
No tā putu gabaliņa
Trīs vainagus darināj'.

**Vienu devu Dieviņam,
Otru Dieva dēliņam.
Trešo pati paturēju,
Ar ko tautas kairināt.**

**Tautas manu vainadziņu
Sviež kalnā, sviež lejā.
Veraties, bāleliņi,
Kur tās mani pašu liks.**

Tautas dziesma

KAS TUR KLIEDZA?

**Kas tur kļiedza, kas tur sauca
Viņupusi Daugavai?
Odam kāja nodegusi
Pērnajā gunskurā.**

**Ods nokrita no ozola
Uz ozola saknītēm,
No tā liela kritumiņa
Visa zeme norībēja.**

**Saskrien odi, masaliņas
Sav' radiņu dakterēt,
Es ar būtu palīdzējis,
Aiz smiekliem nevarēju.**

Tautas dziesma